

ШКОЛА ЕТИЧНОЇ ПОВЕДІНКИ «ЛЮДИНУ ПРИКРАШАЮТЬ ДОБРІ ВЧИНКИ»

Дата _____

Клас _____

Мета: вчити встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між співвідношенням слів і вчинків з нормами поведінки в суспільстві, визнавати необхідність дотримання правил культурної поведінки, застосовувати слова ввічливості, відстоювати свою думку, допомагати і навчати одне одного під час виконання групових завдань, робити висновки та аналізувати вчинки інших, висловлювати своє ставлення до змісту заходу та форм його проведення.

Хід заходу

Учитель. Сьогодні ми поговоримо про те, яку людину слід уважати вихованою, продовжимо дискутувати щодо ввічливості, будемо грати, мислити, вчитися робити висновки.

У нашій мові є багато різних слів: це назви предметів, імена людей, назви різних явищ. Але є серед них особливі слова — «чарівні». Послухайте вірш і скажіть, які чарівні слова використані в ньому.

До всіх сердець, як до дверей,
Є ключики малі.
Їх кожен легко підбере,
Якщо йому не лінь.
Ти, друже, мусиш знати їх,
Запам'ятать неважко,
Маленькі ключики твої —
«Спасибі» і «будь ласка».

— Подивіться, діти, сьогодні до нас прийшов професор Будьласка, але він чомусь зажурений. Що трапилось? Виявляється, що коли він ішов до нас у школу, спіткнувся та впав. А папка, яку він тримав у руках, впала, і всі папери розсипались, а деякі загубилися. Діти, давайте всі разом допоможемо професорові зібрати всі папери і запишемо загублені слова ввічливості.

Робота в групах

Слова вітання. Добрий день! Добрий вечір! Здрастуйте! Вітаю вас! Привіт!..

Слова побажання. Бувайте здорові! Будьте щасливі! Щасливої дороги! На щастя, на долю!..

Слова подяки. Дякую! Щиро вам дякую! Сердечно дякую! Красно вам дякую!..

Слова прохання, вибачення. Будь ласка! Пробачте! Вибачте, будь ласка! Сердечно прохаю вас!..

— Ось ми й допомогли професорові Будьласка та повторили «чарівні» слова.

— Зараз послухайте оповідання В. Сухомлинського «Подорожні» і скажіть, для чого потрібно використовувати «чарівні слова» у нашій мові.

Дрімучим лісом ішли два мандрівники — Дідусь і Хлопчик. Було жарко, мандрівникам хотілось пити.

Нарешті вони прийшли до струмка. Тихо дзюрчала холодна вода. Мандрівники нахилилися. Напились. Дідусь сказав:

— Спасибі тобі, струмок.

Хлопчик усміхнувся.

— Чому ти усміхаєшся, Хлопче? — запитав Дідусь.

— Навіщо, ви, Дідусю, сказали струмкові «спасибі»? Адже він не жива істота і не дізнається про вашу подяку, не почує ваших слів.

— Це так. Якби води напився вовк, він може й не дякувати. Ми ж не вовки, а люди.

Відповіді на запитання

- Для чого ж люди кажуть «спасибі»?
- Чи можна назвати Хлопчика невихованим?
- Передайте розмову Дідуся і Хлопчика за особами.

Висновок. Увічливим потрібно бути завжди, щоб залишатися людиною і не стати вовком.

— Отже, щоб бути культурним і ввічливим, потрібно пам'ятати основні правила спілкування. Зараз ми опрацюємо правила «Я — людина серед людей». Додайте слова, яких бракує.

1. ... — зроби.
2. ... — попроси пробачення.
3. Невпевнений — не...
4. Не видавай... таємницю.
5. ... — визнай.
6. Говори..., те, що думаєш.
7. Не будь...
8. Не вихваляйся своїми..., знаннями, речами.
9. ... робити добро скромно, непомітно.
10. Допоміг... — не підкреслюй цього, нікому не...

Слова для довідки: хвались, товаришеві, старайся, успіхами, хвальком, тільки, помилився, чужу, обіцяй, забув, сказав.

Висновок. Отже, запам'ятайте золоте правило ввічливості: стався до людей так, як би ти хотів, щоб люди ставилися до тебе.

Читання й обговорення оповідання В. Сухомлинського «Протоптали стежку»

Уночі була хуртовина. Намело кучугури снігу. Рано-вранці до школи йшло троє дітей — Юрко, Михайлик і Ніна. Скрізь на подвір'ї було видно людей. Чоловіки, жінки, юнаки і підлітки відкидали лопатами сніг, прокладали стежки. Ось хата бабусі Марії. Вона живе одна однісінька. Зупинилися діти біля бабусиною подвір'я. Нікого не видно.

— Як же бабуся до колодязя йтиме? — каже Юрко. Снігу стільки.

— Давайте протопчемо доріжку від хати до колодязя!

Діти пішли на подвір'я бабусі Марії по глибокому снігу. Від воріт до хати йти було важко. А від хати до воріт трохи легше. Проїшли вдруге, втретє, вчетверте... Протоптали стежку від воріт до хати, від хати до колодязя.

Спітнілі, стомлені й радісні поспішали діти до школи. Вони думали, ось зараз бабуся Марія вийшла на подвір'я, побачила протоптані стежки. Радіє і дякує нам.

— Назвіть риси характеру ввічливої людини.

— Які з них притаманні вам?

Робота над прислів'ями.

— Поясніть зміст прислів'їв.

- Розум і ввічливість — брат і сестра.
- Розум на дорозі не знайдеш.
- Сім разів відміряй, а один раз відріж.

Підсумок. Рефлексія

— Для чого потрібно використовувати слова ввічливості, бути ввічливими?

— Як ви розумієте прислів'я: «Розум і ввічливість — брат і сестра»?

— Коли потрібно бути ввічливим і розумним?